

ADVIES AAN GEMEENTERAAD

Zaak	0965149419/149637
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Datum advies	16 mei 2023
Portefeuillehouder	A.A.H. Ernes
Financiële consequenties	De kosten die met de uitvoering van deze gemeenschappelijke regeling gemoeid zijn, worden gedekt door de ontvangsten uit de rijksbijdragen die de Parkstadgemeenten hiervoor ontvangen. Er is vooralsnog zelfs sprake van een overschot op de totaalbegroting.

ONDERWERP Zienswijze gemeenschappelijke regeling 'Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2024'

BESLISPUNT

Ingestemd om met een positieve zienswijze te reageren op de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling 'Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2020'.

OVERLEG GEVOERD MET (ADVIES INGEWONNEN BIJ)

Parkstadgemeenten.

SAMENVATTING

Er zijn de laatste jaren landelijke ontwikkelingen op het terrein van beschermd wonen die noodzaken om met ingang van 2024 de gemeenschappelijke regeling aan te passen. In dit voorstel wordt daar nader op ingegaan.

INLEIDING

Sinds 2015 zijn de gemeenten in het kader van de Wmo 2015 behalve voor maatschappelijke opvang ook verantwoordelijk voor het vormgeven van beschermd wonen. De centrumgemeenten, waaronder Heerlen, ontvingen en ontvangen ook in 2023 de rijksmiddelen om hieraan uitvoering te geven in hun regio's. In Parkstad is hiervoor een zogenaamde lichte gemeenschappelijke regeling getroffen, waarbij de overige gemeenten het college van Heerlen gemandateerd hebben opvang en beschermd wonen ook voor hun gemeenten vorm te geven.

Er zijn de laatste jaren landelijke ontwikkelingen op het terrein van beschermd wonen die noodzaken om met ingang van 2024 de gemeenschappelijke regeling aan te passen. In dit voorstel wordt daar nader op ingegaan.

WET- EN REGELGEVING

Wet gemeenschappelijke regelingen

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

STRATEGISCHE VISIE / BELEIDSPROGRAMMA

Programma 6 Sociaal Domein

RELATIE MET BESTAAND BELEID / EERDERE VOORSTELLEN

14261: Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2020

OVERWEGINGEN

Per 1 januari 2024 wordt beschermd wonen doorgedecentraliseerd. Dat betekent dat niet alleen de centrumgemeenten, maar alle gemeenten zich volledig gaan inzetten voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen. Daaraan gekoppeld komt er een nieuwe financiële verdeling over gemeenten en een woonplaatsbeginsel. Het woonplaatsbeginsel bepaalt welke gemeente verantwoordelijk is voor het bieden van beschermd wonen aan een cliënt.

Deze veranderingen nopen tot aanpassing van de huidige gemeenschappelijke regeling. De colleges blijven kiezen voor een lichte gemeenschappelijke regeling waarin het college van Heerlen gemandateerd wordt om voor alle gemeenten beschermd wonen uit te voeren. In combinatie met opvang, dat niet is doorgedecentraliseerd maar een taak blijft van de centrumgemeenten.

In de concept gemeenschappelijke regeling zijn de afspraken vastgelegd met betrekking tot de consequenties van de doordecentralisatie van beschermd wonen:

- Het college van Heerlen voert de taken mede namens de andere colleges uit.
- Alle gemeenten dragen bij in de kosten, vanaf het moment dat het historisch budget dat Heerlen ontvangt niet toereikend is.
- Er komt een financiële regeling voor de jaren 2024 t/m 2027. Zie hierna.

Verdeling rijksmiddelen

Sinds 2015 worden de rijksmiddelen tussen de centrumgemeenten verdeeld op basis van de verdeling zoals die op dat moment was: centrumgemeenten ontvingen een historisch budget. De

doordecentralisatie van beschermd wonen gaat gepaard met een andere verdeling van rijksmiddelen op basis van objectieve criteria (objectief budget).

In verband met deze nieuwe verdeling verandert het totale budget voor Parkstad. Dat budget wordt lager met een overgangstermijn van 10 jaar. Er geldt eenzelfde overgangstermijn voor de overheveling van middelen van centrumgemeente Heerlen naar de overige Parkstadgemeenten.

Financiële regeling 2024 t/m 2027

Over de manier waarop de verschillende Parkstadgemeenten bijdragen in de kosten van beschermd wonen heeft discussie plaatsgevonden. Inmiddels is overeenstemming bereikt over een regeling voor de jaren 2024 t/m 2027. Uitgangspunt daarbij is invoering van de doordecentralisatie per 1 januari 2024. In de gemeenschappelijke regeling is een escape opgenomen voor het geval dat deze onverhoopt wordt uitgesteld (artikel 14).

Het historisch budget dat Heerlen ontvangt wordt eerst benut. Wanneer dat budget niet toereikend is, worden de objectieve budgetten van de gemeenten aangesproken. Dit zou kunnen op basis van het woonplaatsbeginsel, maar ook op basis van de hoogte van de rijksbijdragen die ontvangen worden. Voor gemeenten Beekdaelen, Landgraaf, Voerendaal en Simpelveld zijn de consequenties van de laatste optie financieel nadelig.

Uiteindelijk is tussen gemeenten een regeling afgesproken als vastgelegd in artikel 4. Gemeenten Beekdaelen, Landgraaf, Voerendaal en Simpelveld ontvangen in 2025, 2026 en 2027 50% van het verschil tussen enerzijds de bijdrage op basis van de hoogte van de rijksbijdragen en anderzijds de bijdrage op basis van het woonplaatsbeginsel. Gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade betalen dat verschil.

OPTIES

In een ambtelijk overleg tussen VWS, VNG en de huidige 43 centrumgemeenten is aangegeven dat de invoering van het woonplaatsbeginsel, en het daarmee samenhangend financieel verdeelmodel, per 2024 wellicht niet realistisch is. Op dit moment is de Tweede Kamer aan zet.

PERSONELE ASPECTEN

Niet van toepassing.

FINANCIËLE ASPECTEN

De kosten die met de uitvoering van deze gemeenschappelijke regeling gemoeid zijn, worden gedekt door de ontvangsten uit de rijksbijdragen die de Parkstadgemeenten hiervoor ontvangen. Er is voorts nog zelfs sprake van een overschot op de totaalbegroting.

AANBESTEDING

In Parkstad werkten wij al aan de herijking van beschermd wonen in de vorm van een nieuwe gezamenlijke subsidietender. Per 2023 hebben wij deze gerealiseerd. Er is nu een samenwerkingsverband van aanbieders dat wij via een lumpsum-subsidie financieren. De raad is hierover regelmatig geïnformeerd via raadsinformatiebrieven.

COMMUNICATIE

De regeling wordt te zijner tijd op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

EVALUATIE

De regeling wordt regelmatig geëvalueerd. Daarnaast vindt in het tweede jaar na de start van de gezamenlijke financiering een evaluatie plaats van de manier waarop de gemeentes bijdragen in de kosten (zie artikel 5 lid 3 van de centrumregeling), hetgeen kan leiden tot een gewijzigde kostenverdeelsleutel.

VERVOLG / PLANNING

Procedure

Wij hebben een principebesluit genomen om de gemeenschappelijke regeling 'Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2020' te wijzigen in 'Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2024'.

De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat de gemeenteraden een zienswijze op de ontwerpregeling kunnen geven binnen acht weken na ontvangst van het ontwerp. De volgende stap is dat de gemeenteraden toestemming moeten verlenen voor het aangaan van de gemeenschappelijke regeling. Deze dubbele gang naar de gemeenteraad is het gevolg van een wetwijziging per 1 juli 2022. Tot slot moeten de colleges een besluit nemen om de gemeenschappelijke regeling aan te gaan.

Middels dit raadsvoorstel leggen wij ons principebesluit voor om een zienswijze te geven.

De ontwerpregeling is voorgelegd aan de regionale commissie van de adviesraden 'Parkstad sociaal domein' en daar voor kennisgeving aangenomen.

Tijdpad

Raadsvergadering 22-6-2023

Raadsvergadering 28-9-2023

BIJLAGEN

149542: Concept GR 'Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2024'

BESLISPUNT

Ingestemd om met een positieve zienswijze te reageren op de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling 'Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2020'.

Het college van burgemeester en wethouders in Simpelveld,

De interim secretaris,

De waarnemend burgemeester,

Mevrouw H.F. van Breugel

De heer D.W.J. Schneider

AANBIEDING AAN DE GEMEENTERAAD

Aan de raad wordt voorgesteld om:

met een positieve zienswijze te reageren op de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling 'Centrumregeling regionale samenwerking Parkstad opvang en beschermd wonen Wmo 2020'.

Simpelveld, 22 juni 2023

De griffier,

De voorzitter,

De heer bc. F.G. Simons

De heer D.W.J. Schneider

